

Xénia Faktorová (text)
Mgr. Mária Mydlová (úlohy)

Zničené magnólie

V piatok poobede sa naši spolužiaci stretli u Kristiána, aby Lujza chlapcov doučala matematiku.

„Mne to vôbec nejde do hlavy,“ mrzuto oznámil Kristián. Škrela ho, že novému učivu Lujza rozumie lepšie. Vždy predsa v matematike vynikal.

„Tento predmet je veľmi dôležitý. Ako inak by sme mohli vypočítat' vzdialenosť hviezd a iných vesmírnych telies?“

„To je pravda,“ uznal Dominik. Pritisol si okuliare k nosu a počítal ďalší príklad.

„Možno to ide aj inak,“ naznačil čosi Kristián so záhadným výrazom tváre.

„Jasné! S tridsaťcentimetrovým pravítkom,“ ironicky protirečila Lujza.

Kristián už v ten deň nič nevravel, aby Lujzu nenahneval. Spoločne vypočítali celú domácu úlohu a potom sa rozišli. Kristián však nemohol zaspať a rozmýšľal nad skvelou vecou. Celú sobotu sa venoval majstrovaniu a v nedeľu sa vynálezom pýšil pred kamarátmi.

„Tak Lujza, teraz ti dokážem, že zmeriam vzdialenosť hviezd týmto pravítkom,“ šibrinkoval jej pred nosom malou vecou.

Lujza len zdvihla obočie, no Dominik bol zvedavý.

„Ako je to možné?“

„Jednoducho. Namontoval som zväčšovací trik, takže sa pravítko môže predĺžiť do neuveriteľných diaľok. Hneď vám to predvediem,“ dodal a stlačil príslušný gombík. Mal pravdu, pravítko sa predlžovalo a predlžovalo, už malo aj niekoľko metrov.

„Vidíte? Teraz môžem zmerať hocičo!“ uškrnul sa ryšavý Kristián. Ľudia, ktorí stáli okolo, sa dívali na nevídaný predmet. Niektorí museli zdvíhať nohy, pretože vec sa plazila a narážala do všetkého, čo jej prišlo do cesty.

„Už by si to mohol vypnúť,“ navrhla Lujza znepokojene.

Kristián stlačil gombík, no nič sa nedialo. Stláčal ho ďalej, ale pravítka sa len predlžovalo a tiahlo sa na koniec dlhej Neptúnovej ulice.

„Tak čo je?“ nevrlo sa pýtala Lujza.

„Nejde to vypnúť,“ poznamenal Kristián zúrivo.

„Dúfam, že to nebude ako s tým astrateleportovačom!“

Lujza chcela ešte niečo dodať, no vyrušil ju hluk. Pravítka narážalo do všetkého a jeho predlžovanie sa stále zrýchľovalo. Kľukatilo sa ulicami mesta a ľudia s krikom vybiehali zo svojich domov. Vyzeralo to naozaj hrôzostrašne. Kristián držal koniec pravítka v ruke, no i ten sa roztriasol a napokon sa začalo pravítka predlžovať i z druhého konca. Hotový galimatiáš!

„Pohltí celú Astrádiu!“ skríkol Dominik.

„Musíme ísť za učiteľom Ilayom!“ rozhodla Lujza.

Chlapci prikývli a rozbehli sa vpred. Preskakovali časti pravítka a pritom pozorovali jačiacich ľudí. Cez ulice sa takmer nedalo chodiť, mesto sa zmenilo na hotovú záplavu Kristiánovho vynálezu.

Pán Ilay už stál pred domom a nešťastne sledoval, ako mu rútiace sa pravítka demoluje záhradu. Už dobre vedel, že to má na svedomí Kristián.

„Pán učiteľ, nejde to zastaviť!“ vystrašene kričala Lujza.

Učiteľ v náhlivosti rozdal pokyny. Dominik s Lujzou našli pôvodnú časť pravítka a učiteľ s Kristiánom namiešali hviezdny elixír zastavenia.

V poslednej chvíli ho vyliali na predmet a predlžovanie sa zastavilo. Všetci si nahlas vydýchli.

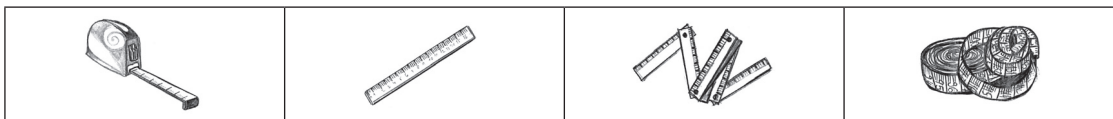
Okrem zdĺhavého vysvetľovania a ospravedlňovania si Kristián vyslúžil aj úlohu pomoc mestu, upratovanie a presádzanie magnólií učiteľa Ilaya. Kamaráti mu, samozrejme, pomohli. Lujza si však neodpustila poznámku:

„Vidíš, že je matematika dôležitá. Nabudúce si vyber bezpečnejší spôsob učenia!“

1. Čo použil Kristián na skonštruovanie prístroja? (Zakrúžkuj.)

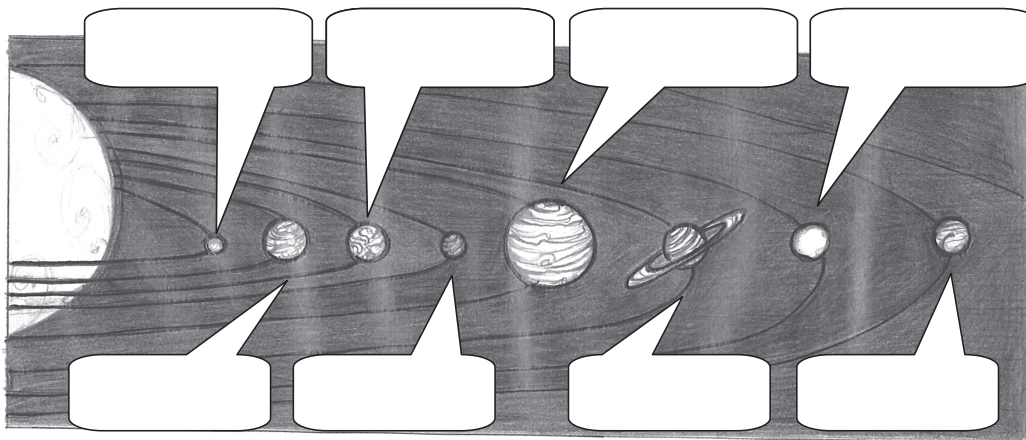

2. Prečo sa nedalo chodiť cez mesto? (Zakrúžkuj písmeno so správnou odpoveďou.)

- a) Mesto sa zmenilo na hotovú záplavu Kristiánovho vynálezu.
- b) Krajina sa zmenila na hotovú záplavu Kristiánovho vynálezu.
- c) Mesto sa zmenilo na hotovú kopu Kristiánovho vynálezu.
- d) Mesto sa zmenilo na hotovú záplavu Dominikovho vynálezu.

3. Ako zachránil pán učiteľ mesto pred záhubou? (Napíš do okienka.)

4. Kristián a jeho kamaráti z príbehu žijú v Astriáde. My žijeme na Zemi. Napíš názvy planét do okienok.

5. Napíš dva dôvody, prečo potrebujeme Slnko. Ak nevieš, skús použiť učebnicu prírodovedy alebo encyklopédiu.

6. Ktorá sila drží predmety na zemi? (Zakrúžkuj písmeno so správnou odpoveďou.)

- a) elektrická b) magnetická c) gravitačná d) statická

- 7. Pozri sa na obrázky súhvezdí a ku každému prirad' názov.**
(Pospájaj čiarou súhvezdie a jeho názov.)

KASIOPEA

ORION

VEĽKÝ VOZ

- 8. Keby si ty mal možnosť vytvoriť nejaký prístroj. Aký by bol a na čo by slúžil?** (Opíš svoj prístroj do okienka.)

- 9. Kristián a kamaráti museli počítať veľké vzdialenosti medzi hviezdami. Tu na našej hviezdnej mape sú označené hviezdy. Skús najprv odhadnúť ich vzdialenosť a potom zmeraj pravítkom.** (Zapíš do tabuľky.)

Hviezdy	Odhad (cm)	Vzdialenosť (cm)
AB		
CD		
FH		
GE		
BC		

